

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΖΩΗ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΚΘΕΣΙΝ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ ΕΤΟΥΣ 1950
ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΟΥ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἡ ἐθνικὴ οἰκονομία καὶ αἱ διεθνεῖς ἐξελίξεις

Τὸ ἔτος 1950 ὑπῆρξε κατὰ τὴν μεταπολεμικὴν πενταετίαν τὸ ἔτος τῶν πλέον ἀποτόμων ἐναλλαγῶν, συνετελεία διεθνῶν γεγονότων, τὰ ὅποια μετέβαλον οὐσιωδῶς τὰ δεδομένα τῆς οἰκονομικῆς τῆς Χώρας δραστηριότητος καὶ τῆς ἐν αὐτῇ ἀναπτυχθεῖσας δράσεως τῆς Τραπεζῆς.

Ἦρχισε πράγματι τοῦτο μὲ τόνωσιν τῶν συμπτωμάτων τῆς γενικωτέρας ἐκείνης βελτιώσεως τῶν οἰκονομικῶν συνθηκῶν, ἧτις εἶχεν ἦδη σημειωθῆ κατὰ τὸ τελευταῖον τμήμα τοῦ 1949. Τὰ πληθωρικὰ φαινόμενα, ἅτινα κατέτρωγον τὴν οἰκονομίαν ἀπὸ τῆς ἀπελευθερώσεως, ἤρχισαν ὀποσδήποτε συγκρατούμενα καὶ μονιμωτέρα πῶς νομισματικὴ τάξις ἤρχισεν ἀποκαθισταμένη. Χαρακτηριστικὸν τῆς μεταβολῆς ταύτης δεῖγμα ἀπετέλει τὸ γεγονός, ὅτι, παρὰ τὴν συνεχῆ καὶ πολλὰκις ἔντονον αὔξησιν τῆς κυκλοφορίας καὶ παρὰ τὸ γεγονός τῆς ἀναπροσαρμογῆς τῆς ἐξωτερικῆς ἀξίας τῆς δραχμῆς κατὰ Σεπτέμβριον τοῦ 1949, αἱ τιμαὶ ἐλάχιστα μετεκινήθησαν.

Αἱ τοιαῦτα νομισματικαὶ ἐξελίξεις ὑπῆρξαν ἀποτέλεσμα τόσον τῆς ἀποκαθισταμένης εὐρυθμίας τοῦ παραγωγικοῦ μηχανισμοῦ τῆς Χώρας, ὅσον καὶ τῆς ἐπιβραδύνσεως τῆς κυκλοφορίας. Ἐκ ταύτης προέκυψε καὶ μετριασμὸς τῆς παθολογικῆς τάσεως πρὸς ἀποθεματοποίησιν ἀγαθῶν καὶ κάμψις τῆς ροπῆς πρὸς ἐπένδυσιν τῶν ἀποταμιεύσεων εἰς χρυσὰς λίρας, κάμψις ἧτις κυρίως ἐνεφανίσθη κατὰ τὸ τέλος τοῦ πρώτου ἑξαμήνου, καθ' ὃ ἐσημειώθη ὑποχώρησις τῆς τιμῆς τῆς χρυσοῦς λίρας εἰς ἐπίπεδον κατώτερον τῶν 200 000 δραχμῶν.

Αἱ γενικώτεροι εὐτυχεῖς συνέπειαι ἐκ τῆς τοιαύτης ἐξελίξεως ὑπῆρξαν πολλαὶ βεβαίως. Αἱ κυριώτεραι ὅμως ἀναφέρονται εἰς τὴν βελτίωσιν τῆς εἰς τὰ μέσα πληρομῆς ἀπορροφητικότητος τῆς οἰκονομίας καὶ τὴν βαθμιαίαν ἀνάκτησιν τῆς ἐμπιστοσύνης ἐπὶ τὸ ἐθνικὸν νόμισμα. Οὕτω, κατέστη ἀκίνδυνος ἡ αὔξησις τῆς νομισματικῆς κυκλοφορίας καὶ ἐτονώθη ἡ διάθεσις πρὸς φυσιολογικὴν ἀποταμίευσιν, ἐκδηλωθεῖσα διὰ τῆς αὔξησεως τῶν καταθέσεων ἐν σχέσει πρὸς τὸν ὄγκον τοῦ χαρτονομίσματος.

Ὅλα, ἐξ ἄλλου, τὰ εὐνοϊκὰ ταῦτα συμπτώματα ἐδημιούργουν μίαν αισιόδοξον ἀτμόσφαιραν, ἐντὸς τῆς ὁποίας παρατηρεῖτο αὔξουσα ἀναλογία τῶν πρὸς δημιουργικὰ καὶ ἀποδοτικὰ ἐπενδύσεις διοχετευομένων κεφαλαίων πάσης προελεύσεως. Ἡ τοιαύτη δὲ μεταβολὴ διαφαινοῦν εἰς τὸν κατατεθέντα εἰς τὸν Βουλὴν προϋπολογισμὸν 1950—1951, ὅστις ἀφῆνε διὰ δαπάνας ἀνασυγκροτήσεως ποσὸν 940 δισεκατομ. ἐπὶ πλέον τοῦ διατεθέντος κατὰ τὴν προηγουμένην χρῆσιν. Ἐγενήθη οὕτως ἡ ἐλπίς τῆς ἐπεκτάσεως τοῦ προγράμματος ἀνασυγκροτήσεως, ἀπὸ τὸν οἰκισμὸν καὶ τὰ συγκοινωνιακὰ ἔργα εἰς τὴν ἐκμετάλλευσιν τῶν πηγῶν ἐνεργείας καὶ τὴν ἀνάπτυξιν τῶν λοιπῶν παραγωγικῶν δυνατοτήτων καὶ ἰδίᾳ τῆς βιομηχανίας, δι' ἣν προεβλέποντο δαπανάαι ἀντιστοιχοῦσαι εἰς τὰ 27,2% τοῦ ὅλου προγράμματος.

Τὸ ἐνθαρρυντικώτερον ὅμως σύμπτωμα τῆς ἀναξωγογνήσεως τοῦ οἰκονομικοῦ ὄργανισμοῦ μας ἀπετέλει ἡ ἀναθάρρησις τῆς ἰδιωτικῆς ἀποταμιεύσεως, ἧτις εἶχεν ἀρχίσει νὰ προσφέρεται πρὸς παραγωγικὴν καὶ δημιουργικὴν χρησιμοποίησιν. Τὰ ἐκ τοῦ γεγονότος τούτου ἀποτελέσματα διὰ τὴν ἀνόρθωσιν τῆς οἰκονομίας θὰ ἦσαν κατὰ πολὺ εὐεργετικώτερα ἐὰν τὸ κράτος κατῴρθωνε νὰ κατευθύνῃ τὴν ἰδιωτικὴν ταύτην ἀποταμίευσιν, ἐπὶ τῇ βάσει προγράμματος, πρὸς παραγωγικωτέρας ἐπενδύσεις.

Ὁ πόλεμος τῆς Κορέας ὑπέσκαψε τὰς εὐτυχεῖς πραγματοποιήσεις τῆς ἑλληνικῆς οἰκονομίας κατά τὴν πρώτην ἑξαμηνίαν τοῦ παρελθόντος ἔτους. Τὸ γενικώτερον διεθνές οἰκονομικὸν πλαίσιον, τὸ ὁποῖον διευρυνώθη ἐντεῦθεν, παρουσιάζει σειράν δυσμενῶν περιστατικῶν, ἐξ ὧν τὰ ἀσχησάντα τὴν ἀμεσώτεραν ἐπίδρασιν ἐπὶ τῆς ἑλληνικῆς οἰκονομίας ἦσαν: 1) ἡ περικοπή τῆς Ἀμερικανικῆς Βοηθείας καὶ 2) ἡ συνεχῆς ὑφορικὴ τάσις τῶν τιμῶν ἐν τῇ διεθνῇ ἀγορᾷ καὶ ἡ ἐκ ταύτης ἔμμεσος σταθερὰ μείωσις τῶν συναλλαγματικῶν πόρων τῆς Χώρας.

Ἡ ἐπίδρασις τῶν διεθνῶν ἐξελίξεων ἐπὶ τῆς ἑλληνικῆς οἰκονομίας

Δύο εἶναι οἱ βασικοὶ λόγοι, διὰ τοὺς ὁποίους ἡ ἑλληνικὴ οἰκονομία καθίσταται πολὺ περισσότερον εὐαίσθητος οἰασθήποτε ἄλλης ἐκ τῶν βοηθουμένων Χωρῶν, συνετεία τῶν διεθνῶν οἰκονομικῶν μεταλλαγῶν, τῶν ἀναφερομένων κυρίως εἰς τὴν περικοπὴν καὶ τὴν ἀλλοίωσιν τοῦ σκοποῦ τῆς Ἀμερικανικῆς Βοηθείας καὶ τῆς συνεχιζομένης ὑπόσχεως τῶν διεθνῶν τιμῶν.

1) Διότι ἡ Ἑλλάς ἐπιδοθεῖσα ὑπὸ πλήρεις πολεμικᾶς, λόγω τῆς ἀνταρσίας, συνθήκας εἰς τὴν ἀνάστασιν καὶ σταθεροποίησιν τῆς ἐξαρθρωθεῖσης προπολεμικῆς οἰκονομίας τῆς καὶ προπορευθεῖσα εἰς τὴν πολιτικὴν τῆς παρασκευὴν ὑστέρησεν οὐσιωδῶς τοῦ προγράμματος ἀνασυγκροτήσεως.

2) Διότι συνεχίζεται ἡ ἐξάρτησις τῆς χώρας ἐκ τῆς ἀνάγκης τῆς ἐκ τοῦ Ἐξωτερικοῦ προμηθείας μεγίστου μέρους τῶν ἀγαθῶν, τῶν ἰκανοποιουμένων πρώτας ἀνάγκας καὶ ἀνάγκας τεχνικῶν ἐργασιῶν. Ἐκ τοῦ λόγου τούτου, ἡ ὑπόσχεσις τῶν διεθνῶν τιμῶν ἐπιδρᾷ ἐφ' ὅλης τῆς ἀρθρώσεως τῆς οἰκονομίας τῆς Χώρας, τῆς ὁποίας οὐδεμίαν πλευρὰν ἀρῆκεν ἀθικτὸν ἢ ἐκδηλωθεῖσα κρίσις.

Μολοντοὶ ἡ Ἑλλάς κατόρθωσε, μέχρι τοῦ Ἰουνίου 1950, νὰ πραγματοποιήσῃ ἀξιοσημεῖωτον ἀνόρθωσιν ἀπὸ τὰς ἐκ τῶν πολέμων τῆς προκληθείσας καταστροφὰς καὶ τὴν οἰκονομικὴν καὶ ἠθικὴν ἀποσύνθεσιν, ἐξηκολούθει νὰ πιέζεται ἀπὸ μόνιμα καὶ διαβρωτικὰ τῆς οἰκονομικῆς ἀντοχῆς τῆς προβλήματα. Τὰ προβλήματα ταῦτα, ἅτινα ἀποτελοῦν, ἐν πολλοῖς, ὑπερμεγέθη ἀνανάγκασιν τῶν προπολεμικῶν ἀδυναμιῶν τῆς ἑλληνικῆς οἰκονομίας καὶ καλύπτονται μεταπολεμικῶς εἰς τὰς ἐκδηλώσεις τῶν ὑπὸ τῆς Ἀμερικανικῆς Βοηθείας, ἀναφέρονται κυρίως: εἰς τὸ ἀνοίγμα τοῦ ἰσοζυγίου πληρωμῶν, τὴν ἔνδειαν τοῦ μεγίστου μέρους τοῦ πληθυσμοῦ, τὸν ἀνεπαρκέστατον τεχνικὸν ἐξοπλισμὸν, τὴν συγκεκαλιμμένην ἢ μὴ ἀνεργίαν καὶ τὴν κοινωνικὴν ἀδίκιαν.

Ὡς ἐκ τῆς ὑπάρξεως τῶν βασικῶν τούτων διαρθρωτικῶν ἀδυναμιῶν, προσλαμβάνουν διὰ τὴν Χώραν πολὺ ἀπειλητικώτερον ἔκτασιν ἢ ἀλλαγῶν αἱ πληθωρικαὶ πιέσεις, αἵτινες προκύπτουν ἐκ τῆς εἰσόδου τῆς ἑλληνικῆς οἰκονομίας εἰς τὴν δυσχερεστάτην οὐσιαστικῶς καὶ ψυχολογικῶς περιόδον, ἣν διευρύνωσεν ἡ κρισιμότητις τῆς διεθνῆς καταστάσεως. Κατ' ἀκολουθίαν δὲ τούτου, ἀποβαίνει ἐπιτακτικὴ ἡ ἀνάγκη νέων μέτρων καὶ ἐνεργειῶν, πρὸς ἀντιμετώπισιν ὄχι μόνον τῆς ἐντεινομένης οἰκονομικῆς καὶ νομισματικῆς ἀναταραχῆς, ἀλλὰ καὶ πρὸς ἐπιτάχυνσιν τοῦ ἔργου τῆς ἀνασυγκροτήσεως, καὶ ἐπίλυσιν οὕτω τῶν μονίμων διαρθρωτικῶν προβλημάτων, ἅτινα εὐρίσκονται ἐν τῷσιν ἀλληλεξαρτήσεσι πρὸς τὰς προκύπτουσας, ὡς ἐκ τῶν περιστάσεων, σημερινὰς πληθωρικὰς πιέσεις.

Δύο θὰ ἦσαν οἱ γενικώτατοι βασικοὶ σκοποὶ ἐνὸς τοιοῦτου καθολικοῦ προγράμματος, ὡς τοῦτο θὰ καθορίζετο ἐντὸς τοῦ πλαισίου τῶν προτάσεων τῆς Ἀμερικανικῆς Ἀποστολῆς:

α) ἡ ἀποτροπὴ τῶν σημειωμένων σήμερον ἀναρρετικῶν πληθωριστικῶν ἐπιδράσεων, διὰ τοῦ περιορισμοῦ τῶν δημοσίων καὶ ἰδιωτικῶν δαπανῶν καὶ τοῦ διὰ φορολογικῶν καὶ ἄλλων μέτρων κοινωνικοῦ ἀποπληθωρισμοῦ καὶ ὄχι ἀρνητικοῦ ἀντιπληθωρισμοῦ: διὰ τῆς ἀποσυμφορήσεως δηλαδὴ τῶν ἐκ πάσης πηγῆς προερχομένων καὶ μὴ παραγωγικῶς ἐπενδύομένων ὑπερτροφικῶν εἰσοδημάτων, εἰς τῷσιν ὥστε νὰ ἐπιτευχθῇ λογικὴ ἀντιστοιχία μεταξὺ τῆς διαρθρώσεως τῆς ζήτησεως καὶ τῆς συνθέσεως καὶ τοῦ ὄγκου τῆς προσφορᾶς καταναλωτικῶν ἀγαθῶν, τονομένου διὰ τῆς αὐξήσεως τῆς παραγωγῆς, ὡς ἐκ τούτου δὲ ἀποτελεσματικὴ ἀντιμετώπισις τοῦ προβλήματος τῆς νομισματικῆς εὐσταθείας τῆς Χώρας.

β) ἡ διασφάλις καὶ ἡ καλὴ χρησιμοποίησις τῶν οὕτως ἀπελευθερωθησομένων μὴ

πληθωρικών έγχωρίων χρηματικών πόρων, εις τρόπον ώστε να έπιτευχθῆ δι' αὐτῶν ἡ κινητοποίησης τοῦ ἀτελῶς χρησιμοποιουμένου σήμερα δυναμικοῦ εργασίας, ἡ αξιοποίησης τῶν εισαγομένων κεφαλαιουχικῶν ἀγαθῶν καὶ κατ' ἀκολουθίαν ἡ ἀντιμετώπισις τοῦ προβλήματος βιωσιμότητος τῆς Χώρας.

Ἡ ἐφαρμοσθεῖσα κατὰ τὰς ὑποδείξεις τῆς Ἀμερικανικῆς Ἀποστολῆς πολιτικῆ συνίσταται εἰς τὴν ἀσκήσιν ἐντόνου ἀντιπληθωρικῆς πολιτικῆς πρὸς διατήρησιν σταθεροῦ ἐπιπέδου τιμῶν ἢ ἄλλως σταθερᾶς τῆς ἀγοραστικῆς δυνάμεως τοῦ νομίσματος καὶ ἀποτροπῆν τῆς τάσεως πρὸς ἀποθεματοποίησην ἀγαθῶν καὶ ἀποθησαύρισιν εἰς χρυσᾶς λίρας. Ἀποβλέπει δέ, πρὸς ἐπίτευξιν τῶν σκοπῶν τούτων, ἀφ' ἑνὸς μὲν εἰς τὴν συγκράτησιν τῆς νομισματικῆς κυκλοφορίας, ἐν συνδυασμῶ πρὸς περιορισμὸν τῶν πιστώσεων πρὸς τὴν οἰκονομίαν περίξ σταθερῶν ὁρίων· ἀφ' ἑτέρου δέ εἰς τὴν πώλησιν χρυσῶν λιρῶν.

Μία τοιαύτη πολιτικῆ περιστολῆς τῆς περιορισμένης ἤδη ἐν σχέσει μὲ τὴν προπλεμικῆν περίοδον κυκλοφορίας, εἶναι ἐνδεχόμενον, ἐντελῶς προσωρινῶς, νὰ ἀποτρέψῃ τὴν σοβαρὰν διολίσθησιν τῆς ἀγοραστικῆς δυνάμεως τοῦ νομίσματος. Ὄδηγεῖ ὅμως εἰς διαδοχικῶς χαμηλότερα ἐπίπεδα ἰσορροπίας τῆς οἰκονομίας καὶ εἰς ἐντονώτερον μεταξὺ τῶν μεγεθῶν τῆς διαφορισμὸν, ὥστε ὅ,τι ἐπιτυγχάνεται μὲ τὴν στενότητα τῆς κυκλοφορίας νὰ ἀνατρέπεται μὲ τὴν ἐκ ταύτης προκύπτουσαν ἀνάσχεσιν τῆς παραγωγικῆς προσπάθειας καὶ τὰς ἐντεῦθεν συνεπείας.

Πιστωτικὴ καὶ συναλλαγματικὴ πολιτικὴ

Τὸ θέμα τῆς πιστοδοτήσεως τῆς ἑλληνικῆς οἰκονομίας ἀπέκτησεν ἰδιαιτέραν ἐπικαιρότητα κατὰ τὸ δεύτερον ἔξαμηνον τοῦ 1950. Καὶ τοῦτο ἐξ ἀφορμῆς ἀφ' ἑνὸς μὲν τῆς Ἐκθέσεως Johns ἐπὶ τῆς ἀναδιοργανώσεως τοῦ ἑλληνικοῦ τραπεζικοῦ συστήματος, ἀφ' ἑτέρου δὲ τῶν ἀπόψεων τῆς Ἀμερικανικῆς Ἀποστολῆς ἐπὶ τῶν κινδύνων, οἵτινες προέκυψαν διὰ τὴν οἰκονομικὴν τῆς Χώρας σταθερότητα, ἐκ τῆς διευρύνσεως τῆς χρηματοδοτήσεως τῆς οἰκονομίας καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ 1950. Κατὰ τὰς τελευταίας ταῦτα ἀπόψεις ἠσκήθη πληθωριστικὴ πιστωτικὴ πολιτικὴ καὶ ἰδίᾳ ἐμπορικὴ πιστωτικὴ πολιτικὴ, ἣτις συντέθεινεν εἰς τὴν σημειωθείσαν νομισματικὴν ἀναταραχὴν, διὰ τῆς δημιουργίας πλεοναζούσης ἀγοραστικῆς δυνάμεως, ἣτις ἐνίσχυσε τὴν ζήτησιν χρυσῶν λιρῶν καὶ τὴν κερδοσκοπικὴν ἀποθεματοποίησιν ἐμπορευμάτων. Αἱ ἀπόψεις αὗται εἶδον, ἐξ ἄλλου, ἀπήχησιν παρὰ τῇ Νομισματικῇ Ἐπιτροπῇ, ἣτις προέβη εἰς διαδοχικὰς περικυπὰς τῶν πιστώσεων κατὰ τοὺς τελευταίους ἰδίᾳ μῆνας τοῦ 1950.

Τόσον ἡ σημειωθείσα κατὰ ποσοστὸν 33,5 % ἀΐξεις τῶν παρὰ Τραπεζίας καταθέσεων ὅσον καὶ ἡ ἀνάπτυξις τῆς παραγωγικῆς δραστηριότητος καὶ ἡ ἀποκατάστασις τῆς πολιτικῆς ἀσφαλείας ἐν τῇ Χώρᾳ εἶναι ἀληθῆς ὅτι ἐπέτρεψαν τὴν ἐπὶ τῇ βάσει προγράμματος καθορισθέντος ὑπὸ τῆς Νομισματικῆς Ἐπιτροπῆς σημαντικὴν διευρύνσιν τῶν ὁρίων πιστοδοτήσεως τῆς οἰκονομίας.

Τὸ ἀπαράδεκτον ὕψος τοῦ ἐπιτοκίου ἐξακολουθεῖ νὰ ἀποτελῇ μίαν ἀπὸ τὰς νοσηρότερας ἐκδηλώσεις τῆς οἰκονομίας. Αἱ συνθήκαι τῆς πτωχότητος τῶν πραγματικῶν εἰσοδημάτων ἐν Ἑλλάδι καὶ ἡ μόνιμος κατάστασις δυσαναλογίας μεταξὺ δυνατοτήτων προφορᾶς καὶ ζητηθῆσως κεφαλαιῶν ἀντανακλῶν εἰς τὰ δυσθεώρητα ἄνη τῶν ἰσχυρῶν σήμεραν ἐπιτοκίων. Δευτερογενεῖς ὅμως λόγοι ὡς :

α) ἡ ὑπερτροφία τοῦ τραπεζικοῦ ὀργανισμοῦ

β) ἡ ὑποχρέωσις τῶν Τραπεζῶν νὰ καταβάλλουν εἰς τὰς καταθέσεις, αἵτινες ἔχουν ἀναγκαστικὸν χαρακτῆρα, νόμιμον ἐπιτόκιον 5 %, ἐνῶ εἰς ὅλας τὰς χώρας τοῦ κόσμου ἐπιτόκιο ὄψεως, ἂν ὕφισταται, οὐδέποτε ὑπερβαίνει τὸ 1—1½ %, αὐτοὶ καὶ πρόσθετοι τινες λόγοι (τῆς γραφειοκρατικῆς ἐπιβαρύνσεως τῶν Τραπεζῶν κ.λ.π.) ἐπέφερον τὴν διατήρησιν τῆς τιμῆς καὶ αὐτοῦ τοῦ τραπεζικοῦ χρήματος εἰς τὸ ὑψηλὸν ἐπίπεδον τῶν 12—16 %, τὸ ὅποιον ἐν τούτοις, εἶναι ἀνεπαρκές ὅπως καλύψῃ τὰ ἔξοδα τῶν Τραπεζῶν.

Κατὰ τὴν διανομὴν σήμεραν περίοδον τῆς ψυχολογικῆς εὐαισθησίας τῆς ὁ συντελεστικώτερος παράγων τῆς κατὰ τὸ δυνατόν ἀποφυγῆς τῆς ἀσκουμένης ἀντιπληθωρικῆς πολιτικῆς, εἶναι ἡ δημιουργία τῶν βασικῶν ἐξείνων ὀρων, οἵτινες θὰ διευκολύνουν τὰς συνθήκας

αφθονωτέρας πιστοδοτήσεως ἄνευ νομισματικῶν περιπετειῶν. Τοῦτο μὲν διὰ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν γενικωτέρων ἐκείνων ἐλέγχων οἵτινες θὰ ἐξασφαλίζουν τὴν ἀπαραίτητον οἰκονομικὴν σταθερότητα, καθ' ὃν χρόνον ὁ τραπεζικὸς μηχανισμὸς θὰ εἴχη τὴν εὐχέριαν νὰ αὐξήσῃ τὴν πιστωτικὴν κυκλοφορίαν εἰς ὅσην ἔκτασιν ἀπαιτοῦν αἱ ἀνάγκαι τῆς χρηματοδοτήσεως. Τοῦτο δὲ διὰ τοῦ ἐλέγχου καὶ τῆς παρακολούθησός τῶν πιστώσεων, ἅτινα θὰ ἐξασφαλίζουν τὴν μεγαλύτεραν δυνατὴν παραγωγὴν ἀγαθῶν, δι' ὧν θὰ καλύπτονται ἄμεσοι καταναλωτικαὶ δυνατότητες.

Ἀλληλένδετος πρὸς τὴν νομισματικὴν καὶ πιστωτικὴν πολιτικὴν εἶναι ἡ συναλλαγματικὴ πολιτικὴ. Διότι ἡ σημερινὴ δυσμενὴς συναλλαγματικὴ θέσις τῆς Χώρας ἀποτελεῖ ἀσταθὲς ὑπόβαθρον τῆς ἀξίας τῆς νομισματικῆς μας μονάδος, ἐκφραζομένης ἐναντι τῶν ἀγαθῶν ἀλλὰ καὶ ἐναντι τῶν ξένων νομισμάτων.

Βασικὴ ἐπιδιώξις τῆς συναλλαγματικῆς πολιτικῆς ἐξηκολούθησε νὰ παραμῆνι κατὰ τὸ 1950 ἡ ἐπίτευξις μειώσεως τοῦ τρασίου ἐλλείμματος πληρωμῶν, τὸ ὅποιον, κατὰ προσωρινούς ὑπολογισμούς, ἀνερχεται εἰς τὸ παρελθὸν ἔτος εἰς 282 ἑκατομμύρια δολ.

Ἐφ' ὅσον τὸ ἄνοιγμα τῶν ἐξωτερικῶν μας λογαριασμῶν παραμῆνι εἰς τοιαῦτα ἐπιπέδα, ἡ Χώρα καθίσταται προφανῶς ἀνίκανος νὰ ἀντιμετώπισῃ ἐπιτυχῶς οἰκονομικὰ κατὰστασιν νομισματικὴν ἢ οἰκονομικὴν διὰ τῶν ἰδίων αὐτῆς μέσων.

Καὶ ὡς πρὸς μὲν τὰς εἰσαγωγάς, ἡ συναλλαγματικὴ πολιτικὴ δὲν ἐπέτυχεν οὐσιαστικῶς εἰς τὰς βασικὰς ἐπιδιώξεις της. Διότι, δὲν ἐξησφαλίσθη ἡ ποιοτικῶς ἐνδεδειγμένη διάθεσις συναλλάγματος ὥστε, ἀποφειγομένης τῆς εἰσαγωγῆς εἰδῶν πολυτελείας, ἧτις δίδει μόνον τὴν ψευδαἰσθησὶν τῆς βιοτικῆς εὐμαρείας, νὰ ἐξασφαλίσθῃ ἡ εἰσαγωγὴ ἀγαθῶν μέχρι τοῦ ὁρίου, ὅπερ ἐπέβαλλον ἀπ' ἐνός ἡ ἐξασφάλισις ἀνεκτοῦ ἐπιπέδου ζωῆς εἰς τὸν πληθυσμὸν, ἀπ' ἑτέρου ἡ ἐπίδρασις ἐπὶ τῆς ἀγοραστικῆς ἀξίας τοῦ νομίσματος.

Ὅσον ἀφορᾷ δὲ τὴν προώθησιν τῶν ἐξαγωγῶν ἡ συναλλαγματικὴ πολιτικὴ δὲν ἀπεδείχθη ἡ ἐνδεδειγμένη νὰ ἐπιδιώξῃ τὴν ἐπί τῆς συναγωνιστικῆς βάσεως τοποθέτησιν τῶν ἐξαγωγίμων ἑλληνικῶν προϊόντων ἐν τῇ διεθνῇ ἀγορᾷ καὶ τὴν ἐπαναπόκτησιν τῆς προπολεμικῆς ἢ διανόειν νέων διεξόδων διὰ τὸ ἐξαγωγικὸν μας ἐμπόριον. Ὡς ἐκ τούτου ἀπεφασίσθη ἡ ὑποστήριξις τῶν ἐξαγωγῶν διὰ τεχνητῶν μέσων: διὰ τῆς πριμοδοτήσεως ἐκ τοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ διὰ τῆς συνάψεως ἐμπορικῶν συμφωνιῶν, σημαντικωτέρων τῶν ὁποίων ἀπετέλεσεν ἡ συμφωνία Παπανδρέου - Ἐρχαρτ, ἧτις δημιουργεῖ ἐννοικίην προοπτικὴν διὰ τὴν ἐπανάκτησιν τῆς γερμανικῆς ἀγορᾶς.

Τὴν ἄσκησιν ὀρθῆς συναλλαγματικῆς πολιτικῆς παρημποδίσεν ἡ ὑπαρξις παραλλήλων τιμῶν συναλλάγματος, ἐξ ἧς ἡ διαρροὴ τῶν συναλλαγματικῶν πόρων τῶν ἀναφερομένων ἰδίᾳ εἰς τὸς ἀδήλους πόρους, ἐκ τοῦ Ἐκδοτικοῦ Ἰδρύματος.

Ἀπὸ τεχνικῆς συναλλαγματικῆς πλευρᾶς πρὸς ἀντιμετώπισιν τῆς συναλλαγματικῆς ἀνεπαρκείας ἀνεζητήθη ἡ προσφυγὴ εἰς τὴν ἐλευθέραν ἀγορὰν συναλλάγματος διὰ τῆς παραχωρήσεως δικαιώματος εἰσαγωγῆς δι' ἰδίου συναλλάγματος, ἐγκατάλειψιν μέρους τοῦ εἰσαγομένου συναλλάγματος πρὸς ἰδίαν χρῆσιν τῶν ἐξαγωγέων κ.ο.κ. Ἡ ἐφαρμογὴ τῶν μέτρων τούτων, ἅτινα ἐν τελευταίᾳ ἀναλύσει συγκλίνουν εἰς τὴν καθιέρωσιν ἐπισημοῦ καθεστῶτος πολλαπλῶν τιμῶν, προσέκοψεν εἰς τὸν φόβον τῆς ὑπόσσεως εἰς τὴν ἐλευθέραν ἀγορὰν τῆς τιμῆς τοῦ ἐν αὐτῇ διαπραγματευομένου συναλλάγματος. Ὡς ἐκ τούτου δὲ καὶ τοῦ ἐπιπέδου τῶν τιμῶν.

Ἐθεωρήσαμεν πάντοτε οἰκονομικῶς σκόπιμον ὅπως ἀποφεύγωνται κατὰ τὸ δυνατόν αἱ παρεκκλίσεις ἐκ μιᾶς ἐνιαίας συναλλαγματικῆς τιμῆς, παρεκκλίσεις αἵτινες ἐμφανίζονται ἀνάγλυφον τὴν νοσηρότητα καὶ τὰς ἀδυναμίας μιᾶς οἰκονομίας.

Ἐναντι ὁμως τῆς σημερινῆς γοργῆς συναλλαγματικῆς ἐξαντλήσεως τοῦ Τόπου, δὲν νομίζομεν ὅτι πρέπει νὰ ἀπορρίπτονται προτεινόμενα καὶ ἄλλαι μέθοδοι πρὸς ἐμπλουτισμὸν τοῦ συναλλαγματικοῦ μας ἀποθέματος. Ἀρκεῖ μόνον ἡ ἐκλογὴ καὶ ἡ ἐφαρμογὴ τῶν μεθόδων τούτων, ἐν συναρτήσει πρὸς τὴν ὅλην οἰκονομικὴν πολιτικὴν, νὰ πραγματοποιηθῶν κατὰ τρόπον παρακάμποντα ἀποτελεσματικώτερον τούς, εἰς οἰονδήποτε σύστημα ὑπὸ κατὰστασιν συναλλαγματικῆς ἀνεπαρκείας, ἐνδημοῦντας κινδύνους διὰ τὴν νομισματικὴν μας σταθερότητα.

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ

Αί άνεκαθαρίστοι ώφέλειαι τής Τραπέζης κατά τὸ λήξαν ἔτος ἀνήλθον εἰς	Δρχ.	227.370.288.964
Τὰ ἔξοδα καὶ οἱ εἰς βάρος τής Τραπέζης τόκοι ἀνήλθον εἰς	>	198.449.146.480
Ἐξ ὧν: Ἐξοδα	>	151.326.883.289
Τόκοι	>	47.122.263.191
Τὰ ἔξοδα ἀναλύονται ὡς ἀκολούθως:		
Ἐξ ὧν διαχειρίσεως	>	140.740.106.707
Ἐξ ὧν:		
Ἀποδοχαὶ προσωπικοῦ	Δρχ.	99.731.385.020
Εἰσφορὰ εἰς τὰ Ταμεῖα Συντάξεων, Ἀλληλοβοηθείας καὶ Ἀυτασφαλείας Προσωπικοῦ	>	24.526.413.147
Ἐξοδα γραφείου (ὕλικόν γραφείου, φωτισμός, θέρμανσις, ταχ/κά, τηλ/κά κλπ.)	>	13.309.778.784
Αποζημιώσεις εἰς συνταξιοῦχους καὶ ἀπολυθέντας ὑπαλλήλους	>	2.025.337.456
Ἔρανοι καὶ ἀγαθοεργίαι	>	1.147.192.300
Φόροι (καθ. προσόδων κύκλου ἐργασιῶν κλπ.)	>	10.586.776.582
	Ἄ μ ο ὀ	> 151.326.883.289

Αἱ γινόμεναι ἀποσβέσεις ἐκ τής ἐν τοῖς βιβλίοις ἀξίας τῶν Καταστημάτων καὶ Κτημάτων καὶ τῶν εἰδῶν ἐγκαταστάσεως εὐρίσκονται ἐν ἀναλογία πρὸς τὰ ὑπὸ τῶν σχετικῶν διατάξεων νόμου καθοριζόμενα ποσοστά.

Ἡ γινόμενη κράτησις δι' ἀπαιτήσεις ἐπισφαλεῖς, θὰ ἠδύνατο ἴσως, λαμβανομένων ὑπ' ὄψει καὶ τῶν κρατήσεων τῶν προγενεστέρων ἐτῶν καὶ τής ἀσφαλείας τῶν τοποθετήσεων τής Τραπέζης, νὰ εἶναι καὶ μικροτέρα. Οὐχ ἥττον λόγῳ τής ἐπιδεινώσεως τής διεθνούς καταστάσεως ἐκρίθη σκόπιμον ἐκ λόγων προνοίας καὶ σύμφωνα με τὰς συντηρητικὰς πάντοτε ἀρχὰς τής Τραπέζης νὰ ἐνισχύσωμεν τὰς κρατήσεις καὶ νὰ προβῶμεν καὶ εἰς τὴν πρόσθετον ταύτην κράτησιν.

Ἐναντι ὅθεν ἀνεκαθαρίστον ὀφελειῶν τοῦ ἔτους 1950	Δρχ.	227.370.288.964.
Ἐχόμεν σύνολον ἐξόδων, τόκων καὶ ἀποσβέσεων τοῦ αὐτοῦ ἔτους ἐκ	>	215.925.176.372.
Ἦτοι διαφορὰν ἐπὶ πλέον τῶν ἐσόδων ἀπὸ τῶν ἐξόδων	Δρχ.	11.445.112.592.

Τὸ ποσὸν τής ὡς ἀνωτέρω προκυπτούσης ἐκ δραχμῶν 11.445.112.592 καθαρὰς ὀφελείας προτεινόμεν ὅπως χρησιμοποιοῦνται πρὸς διανομὴν εἰς τοὺς κ.κ. Μετόχους μερίσματος δραχμῶν 300.000 κατὰ μετοχὴν, ὅπερ ὁμοῦ μετὰ τοῦ ἐπ' αὐτοῦ φόρου ἀναλυτικῆς καθαρὰς προσόδου καὶ τής πολεμικῆς εἰσφορᾶς θέλει ἀπαιτήσῃ ποσὸν δραχμῶν 11.376.827.440., ἀφιεμένου εἰς νέον ποσοῦ δραχμῶν 68. 285.152.

“ΠΕΙΡΑΪΚΗ – ΠΑΤΡΑΪΚΗ”,
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΒΑΜΒΑΚΟΣ Α.Ε.

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ 31 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1950 – ΕΤΟΣ ΙΗ'

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΝ

Εγκαταστάσεις :	
Εργοστάσιον Πατρῶν	Δρ. 10.550.666,320
> Καλλιθέας	12.548.896,221
> Πετραίας	6.767.203,080
Ετερον Εργοστάσιον Πετραίας	1.018.739,245
Νέον Εργοστάσιον ἐν Ν. Περάμῳ	11.165.646,935
Επιτά	352.406,890
> Ἀκίνητα :	
> Οικόπεδον ἐν Αἰγυλεῷ	223.319,800
> Ἀκίνητον ἐν Ἀθήναις	1.894.174,920
> Ἀκίνητα ἐν Πάτραις	405.719,740
> Ἀκίνητον ἐν Ν. Περάμῳ	80.000,000
> Ἀποκρίματα :	
> Μείζον τι ἀποσπασίς 1950	304.987,690
> Ἀνετάλλακτικά μηχανημάτων	65.167,077

Ταμείον	Δρ. 239.820,613
Χρεώγραφα	628.672,934
> Ἀποθήκη πρώτων ὑλών καὶ προϊόντων	112.288,950
> Βιβάριες, ὑλικά καὶ προϊόντα ὅς ἡ ἀπογραφή 31-12-1950	24.083.262,154
> Γραμμάτια εἰσπρακτέα	3.647.103,450
> Χρεώματα	4.989.375,343
> Ἑλληνικὸν Δημόσιον	1.680.608,000
> Προμηθευταὶ	7.836.215,628
> Ἐκκερμετὲς Δογαρισμοὶ	2.475.114,252
> Ἐπισφαλεῖς ἀπατησίαι	1

Σύνολον Δοχ. 90.679.225,077

ΠΑΘΗΤΙΚΟΝ

Κεφάλαιον Μεροχρῶν :	
Καταβεβλημένον :	
100.270 Μετοχαὶ πρὸς Δρ. 500	Δρ. 50.125,000
Διαφορὰ ἐκ προσαρμογῆς	> 9.223.000,000
> Δοχ. 9.273.125,000	
Τακτικῶν ἀποθεματικῶν :	
Ἐπιπλοῦτον 31 Δεκεμβρίου 1949	1.639.248,390
Χρήσεως 1950	> 155.198,650
> 1.794.447,040	

Ἐκτακτῶν Ἀποθεματικῶν :	
Ἐπιπλοῦτον 31 Δεκεμβρίου 1949	9.522.473,707
Χρήσεως 1950	> 300.000,000
> 9.822.473,707	
Κρατήσεις καὶ προβλέψεις διάφοροι	
Εἰληκὴ κράτησις ἀρ.φρ. 18 § 2 Α. Ν. 942/1949 :	
Μέχρι 31-12-49	Δρ. 418.569,183
Χρήσεως 1950	> 210.520,668
> 629.089,851	
Διαφορὰ ἐκ νέας προσαρμογῆς	
Κρατήσεις πρὸς ἀπόσβειαν ἔγκαταστάσεων :	
Μέχρι 31-12-49	Δρ. 20.131.645,384
Χρήσεως 1950	> 3.486.418,350
> 23.618.063,734	

Κέρδη καὶ Ζημίας :	
Ἐπιπλοῦτον 31 Δεκεμβρίου 1950 εἰς νέον	> 90.670,063
Βιομηχανικὰ δάνεια	
Εἰς Α. Α. Ε 25.222.4-5	> 1.059.333,275
Εἰς δοξαριάς	> 857.396,095
> 1.916.729,370	
Δογαρισμοὶ παρὰ Τραπεζίαις	
Προεμφωρηθεὶς Γραμματικῶν εἰσπρακτέων	> 21.457.898,254
Γραμμάτια πηληρωτέα	> 366.866,900
> 5.502.252,485	
Ἐπιπλοῦτον φόροι	> 2.495.870,892
Μίσθια Χρήσεως 1950	> 1.203.000,000
Ποσοστὰ Διοικητικῶν Συμβουλίῶν	> 129.086,080
Φόροι, Μερίσματα καὶ Ποσοστῶν Δ. Συμβουλίῶν	> 749.298,420
> 90.679.225,077	

Σύνολον Δοχ.

ΑΝΑΛΥΣΙΣ ΤΟΥ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ «ΚΕΡΔΗ & ΖΗΜΙΑΙ» ΤΗΣ ΧΡΗΣΕΩΣ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1950

Χ Ρ Ε Ω Σ Ι Σ

Γενικά έξοδα	Δο.	5.084.231.960
Φόροι	»	827.025.350
Τόκoi	»	2.440.231.490
Αποσβέσεις:		
• Επισφαλών απαιτήσεων	Δο.	90.370.082
Αυτοζινητών	»	65.767.077
Καταρτίσεις προς άποσβεσιν εγκαταστάσεων	»	155.537.162
Ειδική κράτησις άρθρου 18 Α. Ν. 942)1949	»	3.486.418.350
	»	210.520.668
Καθαρά κέρδη προς διάθεσιν	»	12.203.964.980
	»	3.099.865.463
	Δολ.	15.303.830.443

Π Ι Σ Τ Ω Σ Ι Σ

Υπόλοιπον 31 Δεκεμβρίου 1949	Δο.	84.159.946
Ακαθάριστα κέρδη εκ πωλήσεως προϊόντων	»	14.514.886.797
Έσοδα εξ άκτινιγθου κλπ.	»	704.783.700
	Δο.	15.303.830.443

ΔΙΑΘΕΣΙΣ ΚΑΘΑΡΩΝ ΚΕΡΑΩΝ ΔΡΧ. 3.099.865.463

<i>Καθαρά Κέρδη</i>	Δο.	3.099.865.463
Είς Τακτικόν Αποθεματικόν 5 ο)ο	Δο.	155.198.650
Είς Πρώτον μέρισμα	»	370.925.000
	»	526.123.650
Είς φέρων κατηγορίας Δ' Ζ'	»	2.573.741.813
	»	455.908.250
	»	16.704.000
	»	472.612.250
	»	2.101.129.563
Είς Ποσοστά Α. Συμβολίου	»	129.086.080
» Φέρων Ποσοστων Α. Σ.	»	72.610.920
» Προσθετων Μέρισμα	»	1.508.762.500
» Έκκακτων Αποθεματικόν	»	300.000.000
» Νέων	»	90.670.063
	»	2.101.129.563

ΜΕΡΙΣΜΑ ΧΡΗΣΕΩΣ 1950

Πρώτον μέρισμα	Δο.	370.925.000
Προσθετων Μέρισμα	»	1.508.762.500
	»	1.879.687.500
Φ.Κ.Π.	»	676.687.500
Μέρισμα έλευθ. φέρου προς δό. 12.000 εκ'έκαστης μετοχής	»	1.203.000.000

Το εκ Δραχ. 12000 καθαρόν μέρισμα πληρωθήσεται έπι τή προσαγωγή τής υπ' άριθ. 14 μερισματοποιείσεως των μετοχών τής Έταιρείας μετά την έγκρισιν του Ίσολογισμοϋ υπό τής Γενικής Συνελεύσεως και εις ήμέραν ορίσθησομένην υπ' αυτής.

Έν Αθήναις τή 26 'Απριλίου 1951

Οί Έντεταλμένοι Σύμβουλοι:

Σταμούλης Θ. Στράτος
Νικόλαος Α. Λεμπής

Ο Γενικός Διευθυντής
Χριστόφορος Α. Κατσάμπας

Ο Διευθυντής του Λογιστηρίου
Αντώνιος Ι. Πρωτόπαπας